

que generaliter videtur concludere de omni forma disponente, & licet principaliter concludant contra Thomistis, factetur tamen, etiam aliquas esse a Scotifiliis solvendas, validiores jam sunt adductae, & foliatae, una adhuc refuta solvenda quae confirmare videtur primaria rationem adductam, que est fundamentum principium adverbiatorum. Agens nullam formam generat de materia, nisi ad quam materia determinatur per aliquod intrinsecum, ut ait Comment. 12. Met. com. 18. ubi vult, quod agens nihil extrahat de materia, nisi in ipsa sint proportiones, & habilitates ad formam extrahendam, ergo forma non uitius materia: nuda Confirmation, sicut le haber agens in causando effectiva, ita materia in causando subjectiva, sed agens non agit, nisi determinetur, ergo & Nec sufficit dicere, quid determinetur ab agente, quia agens physicum, sicut in generando praefupponeat materiam, adhuc ut producat formam, ita ut producat determinatam formam, praefupponeat determinatam materiam per præviæ dispositions.

Reip. ex dictis ad 1. negando assumptum ; auctoritas Comm. parum referit , cum fuerit illius opinio . Ad Confir. dicimus , quod sicut agens naturale illuminat sapientiam materia subiecta determinatur ad agendum , sicut Sol , qui lumen indurat , & gloriam solvit eadum vi calefaciens , & intellectus determinatur ab obiectis , ita est contra poterit materia determinari extrinsecum a genere ad talen- causitatem materialem . Negue quod contra hoc obiectum , & cito , nam ut ex materia extrahatur determinata forma , & non quodlibet fiat ex ea determinata ; suffici , quod tale agens agat in materia , pravia haec vel illa alteratio- ; nam qualis est alteratio procedens , taliis est generatio subsequens .

89 Septimo tandem arguit Rubion. 2. dist. 12. qu. 6. art. ult.
Tum quia dum aqua est calida , totum non est immediatus subiectum caloris , quam utraque partium , nam & materia , & forma , est immediatissime causa , ergo corruptio tempore , & forma , est corruptor pars illa caloris , quae erat in eis , remanet tamen posse adhuc pars illa , que erat in materia . Tum 2. irrationabilem ponere adhuc dispositionis illud , cui repugnat forma , ad quam disponit , sed forma ignis repugnat aqua ; ergo non in aqua recipitur calor immediatus sed in materia prima . Tum tandem quia accidentia formae substantialis introducende , v. g. ignis , magis repugnant formae substantiali aquae , & toti composito , quam materia , ergo magis conveniens est natura renum , quod recipiantur in eo , velut in subiecto , cum quo minores habent propugnatum .

Resp. ad 2. neg. *assumptum*, *calor enim*, & *catera accidentia*
immediate sunt in *composito*, tamquam in *subjeto proximo*, &
adequato, concomitante *solutum*, & *secundario* in *partibus ratio-*
neis *turingis*, ut *diximus* est *quaest.* 1. disp. 3. Ad 2. *valet assumptum*
de dispositione, quae habet *rationem receptivi*, & *concurrit* in
genere causarum materialium, non de illa, qua *concurrit* tantum in
genere causarum efficientiarum ad *expellendam contraria*, sicut fuisse
qualitates praeviae. Ad 3. neg. *conced*. cum enim materia *nullam ha-*
bet *repugniam* *cum hoc*, vel *inoccidentem* nisi *per accidens*,
ratione huius, vel *illis formae*, cui *fubeli*; *tunc omnis motus for-*
cer per se naturalis, *nullus violentus*, nisi *per accidens*, ut *diximus*
quaest. cit. non est *auctio rerum natura confundon*, omnem
notum poterit naturalem.

99 Petes, in quo genere causa concurrentis dispositiones praeviae ad generationem novae forme, & concomitantes ad conformatiōnēm eidem. Respon. qualitates prævias non habent causam in formā, nisi instrumentalem, quæ proprieatate non attingit illam, sed totaliter conformatum rōto tempore antecedente ilud indistans, expellende qualitates contrariales utrum ad gradum incompositibilem exclusivæ, iuxta unum dicendi modūm à Scoto inveniuntur quartā diffinīt. 12. question. 3. quem communiter sequuntur Scotifite, ac proprieatē & nos in hac quæst. ampliè sumus, sc̄it, & alter ibidem à Dodo insinuat̄ non minus probabilis, qui disputat. 7. quæst. 6. articulo. 1. à nobis ex profeso tradetur, quod non obstat hucuscū dicit̄, & quæcū bene statuit Doctoris intentiōnem, quod accidens non posuit producere substantiam. Ut enim concūsus iste dici debet in genere causa materialis, vel formalis, vel efficiens, et quod si nomine; nam in quantum expellunt qualitates contrariales, & materialē pre-argumentū pro introductione novae forme, concurrent in genere causa materialis; quatenus in subiecto introducta expellunt formaliter qualitates contrariales ad eodem subiecto, sic possunt dici concurrere in genere causa formalis, ut notavit Ruyven. 1. de Gen. cap. 4. tract. 1. quæst. 10. Et tandem ut fuit instrumenta, quibus sicutur agens et expellendā formā, & dispositiones contrariales dici possunt concurrere in genere causa efficiens instrumentalium, ut ait Scot. 1. diff. 1. quæst. 5. E. calor enim in aqua est instrumentum separatum ignis, sicut calor inherens igni est instrumentum coniunctum; dispositiones etiam concomitantes possunt dici concurrere in genere causa efficiens ad informationem, & conformatiōnēm in subiecto, quatenus illam tuerintur a contrariis emodo, quod vites, & milites Regis illum dicuntur in regno confer-

ARTICULUS II.

*Unionem aliquia superaddere partibus indistantibus, quo invicem
nigantur, demonstratur.*

¹⁰⁰ **D**icimus, materiam, & formam non uniri se ipsis forma-
liter, sed media unione illis superaddita. Ita Scottus
loc. cit. Baffoli. 2. dist. 12. quæst. 2. art. 4. Fuentes 1. Phys. quæst.
5. diff. 1. art. 1. & 2. neque hunc unione modum negat Sghemma
1. Phys. digress. 7. quæst. 5. fed tantum in sensu, quo ponitur à
Recentioribus, & Prob. 1. ex Scott. 2. dist. 7. quæst. 4. §. *Contra
sciam opinionem, Et si unio materiae, & forme nihil proflus fu-
peraddit eam entibus absolutor, ergo perpetuo manebit com-
positum substantiale ex eius, nam facta illarum leparatione, & man-
ead huius secundum totam carum entitatem absolutum, ergo manent
realiter unitae, atque ita genitrix mater compaginatum.*

Relp. Nominales, ultra entitatis absolutas partium requireti, indistinctiam, & approximationem illarum, & non per se sumptus configutre totum, sed ut coniunctis, & unitas. Sed contra. Tu m' quia, ut ait Lich. 2. i. q. 4. approximatio feccundum Nominales nihil reale importat ultra res approximat, sed folam negationem medi interiecit. Tum quia potest Deus confidere materialis & formam intime preentes fine sua informatione, & potest anima rationalis corporis dissolvit secundum informationem, & non secundum unionem localem, in qua causa anima corpus non vivificaret, nec hominem configuraret, ergo ad constitutionem complicit, præter indistinctam localem, superadditens eis novus modus animos substantialis. Tum denique quia ex partibus unitate sit compositum, qualis est unio illarum, sed approximatio, & indistincta localis est uno priorius accidentalis, & extrinsecus, ergo non sufficit ad constitutionem composti substantialis, in modo neque accidentalis, quia unio, quæ est inter accidentem, & subjectum; præter indistinctam localem, addit reflectum informationis, ut Scot. docet 2. dist. 1. quest. 7. Hh. ex Arbil. 5. Met. 13.

Respondent, quod cum dicunt, materiam cum forma intimè coexistentia constitutere compositum, id non debet intelligi de materia nuda sumpta, sed debite disposita, nam in hoc sensu forma illi localiter coniuncta constituit compositum. Sed contra. Tum quia dispositiones in materia non sunt simpliciter, & ablo-
cate, necessaria ad constitutionem compositi, uno de talo tales sunt media in ratione receptivi inter materiam, & formam, ut
volum est artis. praeceps, atque ipsa potest falsum Deum constitue-
re compositum, copulando formam cum materia sive his disposi-
tionibus, ergo uno subtilitatis aliquid superaddat materie, &
formæ cum indistincta, & accidentib[us] dispositionibus. Tum
etiam quia potest adhuc collaverare Deus animata corpori dispo-
nere intime praesentem abique eo, quod illud vivificet, ergo unio
aliquid plus importat, quam indistincta localis forma, à materia
disposita. Tum tandem quia, ut dicimus question. fequent, in-
tima praesentia partium ad invicem, quomodo cumque ponatur,
semper spedit ad prædicamentum ubi, si vero carnis ad in-
viciem ad prædicamentum habitus, ergo hæc aliquis illi supe-
redit.

101 Secundo partes non confituntur totum nisi unitæ, ergo non
confitit unio in sola entitate illarum, sed aliquid necessarium eis
superaddit; Consequenter pater, qui si nihil superaddit, ergo
estiam unitas erant. Accedit ex Basilo. cit. quod cum nunc
unit unitæ, & non antea, oportet, quod in illis, vel in aliqua il-
lorum sit facta mutatio, sed realis mutatione non sit facta acquisitione
sicutius de novo in re, que dicitur mutari, ergo hoc, quod est,
partes esse unitas, dicit aliud super entitates absolutas illarum;
probatur major, quia non fit transitus de contradictrio in contra-
dictorio sine mutatione illi proportionata, ergo cum hic transi-
tus sit realis, & physicus, het cum mutatione reali, & physica,
probatur minor, mutari, est rem alteram se habere nunc, quam
prius, sed non alteram, se habet res, si nihil profluit sibi adiutor
, vel detrahitur, ergo &c.

Respondit, fieri transitum realem, cum ratione indistinctio-
cionalis, quia partem modis sunt approximate, & prius erant di-
stantes. Tum ratione indispositorum, quia materia nunc est dif-
finita, & prius erat indisposita. Sed contra. Tum quia nullum
est transitum de distantiâ ad indistinctam eis realē secundum
Nominales, quia amittere distantiam, nihil realē amittitur,
& acquirendo indistinctam, nihil realē acquiritur. Tum quia
nec transitus materie de eis indisposito ad eis indispositum fit
realis, tamen non est abfolitus nec esset nisi ad compotum confi-
gutionem, sed tantum secundum communem rationem cursum.
Tum tandem quia potest conservare Deus, ut dicebamus, per
aliquid tempus animam intime praefatentem corpori, ita quod
sit forma aliens, & potest illam unum eidem corpori
substitutari, ita quod sit forma informans, & in hoc casu
ad hunc daretur transitus de contradictione in contradictionem,
qui anima prius non statim corpori per informationem, sed per
implecium a similiitate, potest eum unum corpori per informationem,
nec potest hic transitus talibus per indistinctam lecam, aut materia-

diligitionem, quia etiam prius supposebatur praesens corpori diff. tur, haec autem unio ponitur posterior extremis, & ab eis ex natura rei distincta.

pollo, ergo cito.
Tertio tandem id probat Doctor loc. citat, argumentum de tempore ex mysterio Incarnationis, quia si unio hypothatica nihil superaddit erit, utrumque verbis Verbi, & natura ampliata, semper natura hominum illi fore unita, etiam si deponeret, quia fida tali dimensione, adhuc salvator tota realitas exterritorum, cui nihil reperius superaddit uno hypothatica secundum hanc sententiam. Nisi die potest, ultra entitatis Verbi & nature exigunt illanthian amborum, ut natura dicatur a Verbo ampliata, quia Verbum ratione fug immeasurable, semper indistinctus est a quocunque natura creata, ergo ratio hypothatica aliquid superaddit Verbo indistinctus ab humana.

Rerpon aliqui, concedendo, unione hypocraticae paraderre extremitates unitis, quia extrema, illa felicitas haec, & Verbum, nullam habent inter se naturalem proportionem, & idio indigent aliquo medio, quo uniantur, sed materia, & forma, cum inter se habeant naturalem proportionem, nullo indigeno vinculo medio, quo connectantur, sed per ipsiis immediate uniantur. Sed contra. Tum qui si Verbum quamvis infinita perfectionis non potest uniri natura, nisi medio unionis vinculo, tunc minus, ut sit Amicus loc. cit. unii poterunt materia, & forma linea media, cum sit extremitas inferioris perfectionis; Tum quia potentia vita-les cum suis obiectis maximam habet connaturalem proportionem, & tamen illis uniuersitatis mediis adibutus. Tum tandem quia proportionis naturalis inter aliqua extrema non tollit necessitatem unionis, ied tantum facit quod uno illa sit naturalis, ubi inter naturam,

In oppidum obicitur primo. Tum quia Aristot. 8. Metaph. text. 15. & 2. de Anim. text. 2, ait materialis, & formam immensam uniri, quia lunt per se actus, & potentia, & ex eis fieri per seum, quia hoc est per se potentia, & ratione fieri per se actus, nec meminit unionis substantialis, ratione cuius fieri per se unum, in modo idem dividens substantiam, recenter folum materialium, formam, & compositionem, & de ista unione, nec verbum quidem. Tum deinde si datur una modius inter materialem, & formam, ergo non erant immediata unita, & sic non constituent per se unum. Tum etiam 3. quia tunc lepis proportionata, ergo lepis umbilica. Tum 4. quia partes integras in continuo lepis uniri possunt fine indivisiibilis, ergo etiam partes efficientes fini modo unio. Tum denique quia etiam illi modus unionis alio medio uniri debet paribus, vel si lepis uniri potest, id etiam dicendum erit de materia, & forma, praeter tantum quia majorum inter se habent proportionem, quam cum unione ipsa.

103 Respon. Philologum non dicere, materiam, & formam
immediate uniri, sed ex eis fieri per se unum, quia hoc est per se

Constat ex dictis, unionem formae cum subiecto aliiquid eis superadretra ultra indistinctam amborum, & rationes quæ probant de unione formæ accidentalis, ab substantiis. Hic ergo praesertim queritur de natura unionis substantialis. Receniores communiter ajunt, eis modum quendam substantialem materia, & forma inter se substantialisiter uniuersit, sed diffinient, id est de natura huiusmodi substantialis, voluntinem.

erum in explicanda natura huic modi subtilitatis, volunt enim
eis, quae esse entitatem abolutam, qua sit terminus actionis unitate,
quam deinde consequitur relatio accidentalis unionis, per
partes denominantur unitate, talis videtur esse opinio Murice.
Phyl. disput. 2. q. 3. ubi ait, uniuerso esse modum abolutum
substantiale, ex qua nascitur relatio quedam secundum eum inter
partes, pro qua citat Cajetan. & Suar. Alii vero ponunt, hunc mo
dum subtilitatem esse modum essentialiter relationis transcendentalis,
& haec est communior opinio inter Recentiores, quam fe
cundatur Suarez, & Valquez cit. q. prae. Ruyvius. Phys. tract. 2. que
m. Hurt. disp. 5. scđ. 4. & 28. Averla q. 19. scđ. 7. Amicus. Phys.
tract. 11. q. 10. sub. 2. art. 3. & alii paucissimi etiam pro hac opinione
& immerito, citat Scotum, ut videbimus.

Antiquiores vero Scholastici, unanimiter docuisse videntur, hunc
unionis modum esse relationem praedicamentalem mutuam in utro
que extremo, merito cuius materia dicatur unita forma, & for
mativa materia, & haec prefertim fuit apertissima Scotti sententia in
dis. 3. d. 1. q. 4. §. De primo dicto Oe. in 4. diff. 12. g. 1. §. Ad quarum du
abus Oe. quibus in locis etiam exprefit, esse relationem praedica
mentalem illius ordinis, quem dicuntur preferenti in schola nostra
extraordinis advenientes, quem sequuntur Scotti ones Bafillio
d. 12. q. 2. art. 4. Faber in 3. disp. 3. cap. 2. Radz. 3. par. conter. 3.
art. 4. & alii pauci, quam tententius Lorca in 3. p. disput. 15. n. 8
confer nobis problematum.

Dubitatur etiam, quonam distinctionis genero unio à partibus unitis distinguatur, certum est utique apud omnes, unionem inter partibus distinguere, quod partes sine illa existere possunt, non contra, sed quia, & unio etsi modus partium unitarum, & prae- fata distinctione est propria modi à re, cuius etsi modus, hinc Recen- tiores distinctiones unionis a partibus unitis volunt esse mode-

*et non realem, ita Auctores omnes citati. Alii vero, quamvis
unio nequeat esse nisi extremis unitis, adhuc contendunt posse ap-
pellari realem immo, & ipsam unionem posse dici rem, quae est ap-
de nomine, ut possem dicimus.*

106 Dicendum est, unionem materie, & forme non esse entitatem substantiam ab solutam, aut etiam essentialem relativaem sed esse mereum respectum extrinsecus advenientem de genere adiectivis, vel phantoris, sicut potius habitudinem distinctum ab extremis realitate, vel modalitate juxta variam acceptiōnē rei, & distinctionis realitatis. Concl. quod ad omnes partes est Scotti loc.c. & Prob. I. quod uno non sit entitas substantialis, tunc auditoriae Philoi, qui d. de An. Tex. & 8. Met. tex. 15. enumerans entitates substantiales, huius unionis nullam mentionem fac nec ibi, nec alibi, tum etiam ratione, nam vel ponitur entitas substantialis, ut falseter esse modum ful

stantiam, & substantialiter unientem extrema, vel ad terminandam actionem unitivam, quae est actio substantialis, ideoque terminum substantialium habere debet: vel denique ponit entitas substantialis ad fundamentum relationem novam praedicationalem unionis, his enim de causis poni solet entitas substantialis, sed nullum horum est sufficientis motivum ad afferendum, ut incipiamus ab ultimo; Non est ponenda ad fundandam unionem relativam praedicamentalem, ad quam consequtatur; tamen quia unio non est relatio intrinsecus adveniens, quae consequtatur entitatem alterius, sed extrinsicus adveniens per se producibilis per veram actionem, & per verum motum acquisibilis, ut docet Doct. 3.d. i.q.2. K. tum quia ratio proxima fundandi unionem relativam inter materiam, & formam, ex parte materie est per se potentia, ex parte formae est per se actus, ut clare docuit Philol. dum loc. cit. assignans rationem per se unionis materie, & formae, ait, quia haec est per se actus, illa per se potentia; Tum etiam quia modus illius unionis substantialis in uno tantum est, extra mo iuxta communiores recentiorum, ergo non potest nisi sufficiens ratio fundandi unionem relativam, quia est relatio mutua, in utroq; extremo exigens rationem proximam fundandi; Tum denique quia frustra ponuntur duae uniones, una substantialis, & alia relativa, cum una sufficiat, unde Averla loc. cit. negat cum alia hanc unionem relativam consequentem unionem substantialis.

Neque ponenda est entitas substantialis ex 2. cap. ad terminandum scilicet actionem substantialium unitivam, quia haec actio non dicitur substantialis intrinsecus, quasi terminum substantialium attinet, sed tantum extrinsecus modo, quo generatio sumpta pro pravia alteratione dici potest substantialis, nam si per eam produceretur terminus substantialis, sequeretur, materiali prius substantialiter mutari, recipiendo in eum unione, quam mutetur per formam, quod falsum est, qui secundum omnes Philosophos, materia non mutatur substantialiter, nisi per formam, quod est essentialiter relatio.

Respondet, concedendo, unionem non esse entitatem mere substantialis, sed etiam falsum est in bona Philosophia, Probatur consequtio quod utramque partem, hec enim unio in sententia Adversariorum per se productus per veram actionem, & verè terminus motus, & distincta actione productus ab illa, qui productus forma, quod falso in hominis generatione negare non possunt, in qua animam ponunt a Deo produci, unionem vero substantialium a forma, si igitur in forma recipitur, velut in subiecto, jam forma erit subiectum mutationis substantialis, accidens enim in per verum motum aliquid substantialis, quod prius non habebat; si vero in materia immediate recipitur, velut causalitys per quam forma in sua entitate a materia dependet, vel falso quod ad esse unitum, plane est prior ipsa forma, aqua ita prius per unionem materia mutabit substantialiter, deinde per formam prius falso prioritate natura, aqua in qualibet transformatione unius entis in aliud duplex intervenient, generatio substantialis, & duplex corruptio, unionis scilicet, & formae.

107 Nec denum ex alio cap. unio ponit debet substantialis, quia minimum est uno substantialis, non enim unio dictrina substantialis, quia unio uno substantialis, & non est substantialis, aut modus substantialis, sed fuit actio producibilis termini substantialis, ut Adversarii fingunt, sed ea ratione dumtaxat, quod sunt, ut ad substantialium in ratione substantialium, vel ad eandem subratione aliqua accidentaliter, aut ad accidens ipsum, qui modus denominantur in aliis etiam obseruantur, non enim dictrina uno hypothatica, vel naturalis, quia est per hypotheticum, vel naturalem, sed ad hypotheticum, vel naturalem, pariter nec corporalis, aut spiritualis dictrina uno, quia sit per formam corporalem, aut spiritualis, sed quia est ad formam corpoream, vel spiritualem, & sic de ceteris, unde etiam uno hypothatica humanitas non est dicta substantialis, quia per modum substantialium creaunt facta sit, ut putant Adversarii, sed quia est ad hypotheticum, & per formam divinam, que substantialis est, ut colligitur ex Conciliis, & praecipue ex decreto 6. Synod. generalis, & hoc valde notandum est in presenti materia, nam hinc facile reducitur, quare materia, & forma substantialiter uniuersit, non sicut substantia, & accidens, intellectus cum objecto intelligibili, Orbis cum Intelligentia, materia enim unitur forma, quia ratione substantialis est, intellectus autem cum objecto, quia ratione intelligibile, & Orbis cum Intelligentia, quia ratione ipse est mobilis, & ipsa motrix.

Ref. Hurt. Averla, Amic. loc. cit. falsum esse, unionem non esse intrinsecum substantialium, sed extrinsecum tantum, & terminative, quia scilicet inter substantialia repertur, ordinatur ad compositum substantialium, falso est inquit, qui non ordinatur ad compositum substantialium, ut terminum extrinsecum, sed ut terminum, in quo essentialiter includitur, & ideo debet esse secundum essentialium

substantialia quidquia accidentis non potest includi in conceptu substantiali, cum substantia non componatur ex accidentibus.

Sed falsum est, unionem includi in essentia compositum fuisse proportionata, & essentialiter concipiuntur, si concipiuntur ad se praecipue, & coegerunt ad essentiam compotiti, quae est absolute, & tamen exigere respectum vult conditionem necessariam ad eius constitutionem, & conservationem, sic ad effectum requiritur, & applicatio causa, & tamen effectus est substantialis, & ratio huius est, quia non quicquid requiritur ad aliud, est illud idem esse, ad quod requiritur. Accedit, quod, ut Amicus ipse concedit loc. c. 1. Not. 2. unio specificatur ab extremis formis sumptu, non materialiter, quia dum extrema possunt varijs modo uniri, inspicienda est ratio formalis, secundum quam uniuersit, nam si materia v. g. & forma uniuersit tantum, secundum locum, unio erit accidentaliter, quia uniuersit secundum rationes accidentales, licet fuit substantialis, si vero uniuersit secundum rationem admodum, & potenter, unio erit substantialis, quia secundum rationes substantialis, ergo hoc solum sufficit, ut unio materie, & forma ordinata ad compositum constitueretur, dicatur substantialis, nec ad hoc requiritur, quod includatur in essentia compotiti.

108 Secundum Prob. non esse entitatem absolutam; sed mereret respectum ex Scoto 3. dist. 1. q. 1. Tum quia unio non est ad se, sed ad aliud, & unio est unitorum uno: Tum quia intellectu in partibus quocumque absoluto, non intelligentia unita, nisi quicquid concipiatur habitu in unitate ad aliam. Tum etiam, quia, ut ait Basilius citat, omne abolutum potest intelligi qualitativiter, non contineat alio extrinsecum, sed implicat intelligere, unionem formam ad materiam, non intelligentiam materiali, & contra, ergo unio est essentialiter relatio.

Respondet, concedendo, unionem non esse entitatem mere substantialis, sed etiam falsum est in bona Philosophia, Probatur consequtio quod utramque partem, hec enim unio in sententia Adversariorum per se productus per veram actionem, & verè terminus motus, & distincta actione productus ab illa, qui productus forma, quod falso in hominis generatione negare non possunt, in qua animam ponunt a Deo produci, unionem vero substantialium a forma, si igitur in forma recipitur, velut in subiecto, jam forma erit subiectum mutationis substantialis, accidens enim in per verum motum aliquid substantialis, quod prius non habebat; si vero in materia immediate recipitur, velut causalitys per quam forma in sua entitate a materia dependet, vel falso quod ad esse unitum, plane est prior ipsa forma, aqua ita prius per unionem materia mutabit substantialiter, deinde per formam prius falso prioritate natura, aqua in qualibet transformatione unius entis in aliud duplex intervenient, generatio substantialis, & duplex corruptio, unionis scilicet, & formae.

109 Nec denum ex alio cap. unio ponit debet substantialis, quia minimum est uno substantialis, non enim unio dictrina substantialis, quia unio uno substantialis, & non est substantialis, aut modus substantialis, sed fuit actio producibilis termini substantialis, ut docet Scoto 3. dist. 7. q. 2. D. Sicut a pari relatio identitatis, & distinctionis, quavis finis accidentis praedicamentalis, identificant rationem, & distinguunt substantialiter extrema. Ratio huius in universalium est, quia uno substantialis, sicut, & accidentaliter, non dicuntur tales, quia finis accidentis, aut substantialis, non modus substantialis, ut Adversarii fingunt, sed ea ratione dumtaxat, quod sunt, ut ad substantialium in ratione substantialium, vel ad eandem subratione aliqua accidentaliter, aut ad accidens ipsum, qui modus denominantur in aliis etiam obseruantur, non enim dictrina uno hypothatica, vel naturalis, quia est per hypotheticum, vel naturalem, sed ad hypotheticum, vel naturalem, pariter nec corporalis, aut spiritualis dictrina uno, quia sit per formam corporalem, aut spiritualis, sed quia est ad formam corpoream, vel spiritualem, & sic de ceteris, unde etiam uno hypothatica humanitas non est dicta substantialis, quia per modum substantialium creaunt facta sit, ut putant Adversarii, sed quia est ad hypotheticum, & per formam divinam, que substantialis est, ut colligitur ex Conciliis, & praecipue ex decreto 6. Synod. generalis, & hoc valde notandum est in presenti materia, nam hinc facile reducitur, quare materia, & forma substantialiter uniuersit, non sicut substantia, & accidens, intellectus cum objecto intelligibili, Orbis cum Intelligentia, materia enim unitur forma, quia ratione substantialis est, intellectus autem cum objecto, quia ratione intelligibile, & Orbis cum Intelligentia, quia ratione ipse est mobilis, & ipsa motrix.

Ref. Hurt. Averla, Amic. loc. cit. falsum esse, unionem non esse intrinsecum substantialium, sed extrinsecum tantum, & terminative, quia scilicet inter substantialia repertur, ordinatur ad compositum substantialium, falso est inquit, qui non ordinatur ad compositum substantialium, ut terminum extrinsecum, sed ut terminum, in quo essentialiter includitur, & ideo debet esse secundum essentialia

substantialia, ut est de materia, forma, vel accidentaliter, ut de substantia, & accidente. Ad 4. patet per idem. Ad 5. concedimus, ut fuit informans ad illud, non minus probabilitate 4. d. 12. quæst. 1. art. 1. inquit, spectare ad praedicamentum habitat quod probat, quia talis habitat alijs modo derelicta ex adjacenti forme ad subiectum, vel est ipsam ad adjacentia talis, qui etiam confitit, potest ex ipso Autore loci principiorum, qui ponit in eo praedicamentum album esse, & quantum esse, quod non est, nisi habere quantitatem, & qualitatem inherenter, cui confortat, quod ait Doctor 1. d. 3. quæst. 7. Y. ubi inquit, quod habens qualitatem, est esse quale, unde in Log. praincipiis constitutum praedicamentum habitat in illa mutua habitudine, quia subiectum dicitur habere formam, & forma haberi a subiecto: quare melius confititur una forma ad subiectum in praedicamento habitat, quam in praedicamento actions, vel passionis, quia a passione vel gratia dicitur subiectum calificatum, sed ab unione caloris dicitur calidum, & in illa denominatione exp. initiat sola receptione, non auctem passio, quia cum passio fit actus huius ab hoc, non dicit receptione forma, & forma facit unum mixti in materia, quae est ultima dispositio, a qua necessario sequitur anima in studio, an vero preter hanc attingat etiam unionem animæ, suo loco dicimus.

111 Secundum obicitur ad probandum, non esse purum respectum praedicamentalem. Tum quia ad relationem non dantur per se motus, nec actio, sed uno propria actione producitur. Tum 2. relatione non praepositorum ad substantialiam, nec ad eius esse est necessaria, sed ea uno necesse est ad esse compotiti. Tum 3. quia omnis relatio praedicamentalis fundata est super unum vel multa, aut super actionem, & passionem, aut super membrorum, & membrabile, 5. Met. text. 26. sed illa uno in nullo istorum fundatur, ut patet discurrendo, ergo &c. Tum 4. compotitus substantialis est per se unum, sed si uno est relatio, esset unum per accidens quia compotitus est unum per unum. Tum 5. illa, quorum unio est ordo, vel relatio, non sunt simpliciter unum, sed materia, & forma faciunt unum simpliciter, ergo unio ipsarum non est relatio, nec ordo.

Relpond. ad primum ex Scoto citato maiorem valere de respectu intrinsecus adveniente, non extrinsecus, qualis est unio. Ad secundum respod. ex eodem, relationem non praepositorum ad substantialiam, nec ad eius esse necessariam esse, ut principium constitutum illius, possum tamen præxigi, vel coegeri, ut necessariam conditionem. Ad 3. ait Basilius cit. maiorem valere de respectu intrinsecus adveniente, & tamen est in variis acceptiora rei, & distinctionis realis, quia erat ultima pars concl. Probl. ex Scoto in 2. d. 1. quæst. 5. D. S. Quod si actione &c. ubi ait, quod qui contendunt unio est uno, appellare modos, & non res, contentiunt de nomine rei, & modi, licet enim modus non sit ita unius, sicut illa, cuius est modus, non tamen nulla res est, sicut nec ultimum, quia tunc nihil est, quod ex Augusto probat, ut est vice ibi, poterit igitur in vario sensu appellari distinctionis ita realis & modalis. Verum tamen est, ut notavimus in Log. disp. 2. quæst. 3. art. 1. in explicatione distinctionis realis, & disp. 8. quæst. 3. art. 1. verius finem, dum loqueremur de distinctione relationis a fundamento, quod respectando naturam distinctionis in le, & non denominationem a modo deluptum, debet potius dici realis, quam modalis, non enim ex hoc, quod subiectum potest esse fimo modo, & non contra, haec præcise causa talis distinctionis debet dici modalis. Nam eriam inter Deum, & creaturam non alia veritatem distinctionis realis, nisi haec, quod Deus sine creature exsistere potest, & tamem cum omnibus proprietatibus hæc distinctione dicuntur, non quod respectando naturam distinctionis in le, & non denominationem a modo deluptum, debet potius dici realis, quam modalis, non enim ex hoc, quod subiectum potest esse fimo modo, & non contra, haec præcise causa talis distinctionis debet dici modalis. Ad 4. idem, compotitus non est unum per illas unionem, sed per propriam unitatem, per unionem vero materia, & forma, dicuntur unita, & qui semper per se, quia sub rationibus substantialibus actus, & potentia, & fons nominari modalis, realis potius dici debet, absolute loquendo, & fons nominari modalis, quando res que alia existere nequit, bene tamen est contra, effus modus illius, & can afficit in ratione modi, quod eo, vel relatio, non facere per se unum, si hoc non est per le potens ad illud: ut in proposito materia est per se potentia, & forma per se actus.

Tertio, obicit Averla quæst. 21. feit. 3. probans, unionem formam ad subiectum non esse in determinato praedicamento, & praefert non est in praedicamento actions, aut passionis, vel habitus, licet specialiter loquatur de inherenter, quia est unio forma auctentia. Tum quia actio, ut ex ipso nomine constat, solus denotat operationem agentis, nec possunt actio agentis, & inherenter forma in uno conceptu convenire, ut unum praæcidentem constitutum, paflio deinde constitutum solus in fieri, correspontentem actioni, non autem in facto esse per inherenter permanentem posse transducere actionem, ergo constitutus nequit in praedicamento actions, vel passionis. Tum deinde praedicamentum habitus constitutum tantum in denominatione conformatum a veribus, & similibus, ac etiam fiduciter modum potest in distinctionibus, & similibus, ut etiam fiduciter modum potest in distinctionibus, effus utique ille, qui resultaret ratione vestis circa corpus, non formae circa subiectum, quia etiam modus unionis non refutat ex auctentia forma circa subiectum, sed potius constitutum formam in subiecto.

112 Relpond. ad 1. Doctorem in hoc dubitativer, & conditio- nate fuisse locutum, & in praedicamento actions, vel passionis unionem posuisse, si actio, & paflio dicunt non tantum respectum agentis, & passionis, haec non dicere, Scottus gratis concedet, in huiusmodi praedicamentis unionem colloccari non posse. Ad 2. nequit assumptum, quia, ut dictum est in Log. declarando praedicamentum habitus, non tantum ex auctentia vestis circa corporis, sed tantum uno, & idem homo dictrina generare hominem, quia auctentia unionem.

Relpondens ad primum negando consequentiam, quia unio, quia exigitur a compotitu substantiali, non dicitur substantialis, quia formaliter importat substantialiam, aut modum substantialium de genere substantiali, sed quia inter substantialia intercedit sub rationibus formalibus substantialibus. Ad 2. neg. minor ex Scoto cit. 3. d. 1. quæst. 2. F. uno enim fons præxigit, vel coegerit, ut conditione necessaria ad constitutionem compotiti, & conservationem, unde neque dicimus, compotitum ex uno continuit, vel confare, sed ex partibus, neque ex unione fieri, sed per unionem, qui modus dicendi indicat, unionem, vel esse causalitatem partium in ordine ad totam, vel verius applicationem illius, nullum autem tale est de clementia effectus producere, licet necessaria prærequisitum.

Ad 3. uno accidentaliter unius, quando extrema uniuersit

sub ratione aliqua accidentaliter, non autem quando uniuersit sub ratione substantiali, non enim uno dicitur substantialis, vel acci-

dentalis, eo quia sit substantialis, vel accidentis, semper enim est ac-

cidentis, sed quia sit ad substantialium sub ratione substantialis, vel ad

accidentaliter, neque est substantialis, & idem substantialiter unita,

quaeratur, ut effectus formalis unionis est upore præcisæ, quod vero

est effectus formalis unionis, si effectus formalis unionis est upore

præcisæ, etiam si hoc nequeat existere fine illo, & cum omni propriete-

te dicimus, creaturam a Deo dñitiguo realiter, licet nequeat

existere fine Deo, unde impossibilitas illa ex parte unius extremi

existendi sine alio facit solum, vel quod illa distinctio realis non sit mutua, vel potius, quod dici nequeat mutuè separabilis cum relatione proprie existentia, iuxta dicta de dist. reali disp. 1. Log. quæst. 5. art. 2.

QUÆSTIO X.

An sufficiat unica Unio inter materiam, & formam ad constitendum compositum.

113 **P**aram, vel nihil de hac re dixerunt Antiquiores Scholasti ci, cum enim omnes videantur uniuersum hanc possuisse relationem predicamentalem, & non modum quandam de genere substantiarum, conuentor supponentes, duas esse uniones inter materia, & formam; omnis enim relatio unionis est mutua, sicut relatio similitudinis, & æquivalitatis, ubi ambæ extrema sunt relationis capacia. At inter Recentiores, qui novos modos substantiales invenerunt, magna est contentio, afferentes alijs, unicam sufficiere unionem, alijs contendentes, non sufficiere, sed seminari debere, & quidem quia afferunt unicam sufficiere, pro tali sunt de unione illa, quam vocant modum substantiationis, non de unione relativa, ac predicamentalis, quia dicunt super illam fundari, hanc enim admittentes ultra illam, geminare eam in utraque parte, quod certè non est conuentor dictum, quia haec geminando, etiam & illam geminari tenetur, quia secundum ipsos, unio substantialis, & transiens, est fundamen tum accidentalis, & predicamentalis, fundamentum autem relationis pretermissum secundum ipsos debet esse distinctum in utroque extremo.

Aristotem igitur opinionem, quod sufficiat unica uno, Recentiores communiter tenent, Suar. in Met. disp. 13. lect. 9. Val. 3. part. disp. 19. Murcia. Phys. disp. 3. quest. 5. Ruvius. 1. Phys. disp. 6. quest. 3. & alijs passim, qui posse contendunt inter eis de subiecto istius unionis, Suar. namque, & Val. afferunt, unionem esse in sola forma subiectivæ, & in materia terminativæ. Ruvius, Murcia, Averla è contra ponunt unionem subiectivæ in materia, terminativæ in forma, alijs tandem ponunt unionem subiectivæ in utroque extremo, verò enim per unionem agens attingit utrumque extremum, & ad invicem eodem modo comedit.

Negantem partem sequitur videtur Antiquiores Scholasti ci, & præterim Scoti manifestè geminavit unionem inter materiam, & formam, nam in 2. art. quest. 5. S. omnes repudios quis posse inter materiam, & formam afferit esse mutuos, & expedit loquitur de unione, quam ibi significat per respectum subiecti ad formam fit etiam 8. Met. quest. 4. & in 3. d. 1. quest. 1. Inquit, unionem esse relationem, quae concomitat ambo extrema, si sunt relationis capacia, vel solum unum, si alterum non est relatio nis capacia, ut eis de unione hypothatica, & in 4. d. 12. quest. 1. C. quæstiones, ad quas prædicamentum specter inherenter, seu unio formaæ accidentalis ad subiectum, inquit, quod unio ex parte subiecti te cenens reduci potest ad prædicamentum passionis, & profiliat non tantum respectum subiecti ad agens, sed etiam ad formam informantes, unum se tenens per parte formæ, reduci potest ad prædicamentum actions, si actio dicat, non tantum respectum agentis ad passum, sed etiam respectum formæ informantis ad illud, per quod expressè significavit duas uniones, alteram eis in natura subiectivæ, ut forma modalis, si ponatur quid positivum, & pundi nec inheret, nec adveniat partibus continuo, sed immediatè te habet ad illas, ut suis locis dicimus.

Et Antiquiores Theologi, qui nostri fuere Magistri, nunquam dixerunt Verbum dictum unitum nature per denominationem intrinsecam, sed per extrinsecam tantum, & bene locuti sunt, qui falso sunt est, denominationem extrinsecam excludeat semper connoxiōem intrinsecam inter formam denominantem, & rem denominantem, licet enim id contingat in aliquibus, nam vobis est in cœlo, & obiectum denominantum est extra oculum, relatio est in fundamento, & terminus, quem extrinsecam denominat, sive est divisi, & diffundi, non tamen est in omnibus, & preferit id non evenit in denominationib; quæ sumuntur a relatione, ut extrinsecis adventientibus, quo exigunt intimam extremon distinguitam, cuius generis est unio, unde quando dicimus, Verbum esse extrinsecum unitum humanitati nolumus dicere, quod fit ab una parte, & diffundit, ut partes vobis ab oculo, aut quod solum ei accidentaliter unitum est vestis corpori, ut afflaret Ellipidus, sic enim utique nec Verbum diceretur homo, nec homo Verbum, sed dicere volumus, quod est Verbum nisi humanitati intimè coniunctum, non minus quam materia formæ, id tamen non contingit per unionem in ipso Verbo fundatum, sed per solam terminacionem unionis in natura fundat. Et lane audiens di non sunt Hert. & Amic. qui ut defendant hunc novum dicendi modum de Unione Verbi ad naturam per denominationem intrinsecam, parum Theologici, immo nec catholice loquuntur, dum ille 1. inquit, Verbum est terminus unionis hypothaticæ cum illi componentem intrinsecæ perlonam humanam; & ite dub. 2. art. 5. num. 9. ait, ex Verbo, & humanitate intrinsecæ unitis fieri unam per se naturam; peius sanè loqui non poterat, nam nos Catholici unam dumtaxat agnoscimus perlonam in Christo Domino, & hanc civinam, & duas agnoscimus naturas penitus imper mixtas, non autem unam ex illis constitutam, igitur necessitas ponendi duas uniones ex hoc, ut materia, & forma dicantur intrinsecæ unita, optimè deducitur, & est argumentum efficacissimum.

114 Dicendum est pro Quæstioni resolutione, modum unionis esse in utraque parte geminandum, & unum non sufficiere. Concl. ell. Scotti loc. citat. quam Scoti, ex Recentioribus tenet Hert. disp. 5. Phys. fed. 7. Amic. 2. Phys. tract. 11. qu. 10. dub. 4. art. 2. Arelius de Gen. disp. 2. qu. 16. & alijs non pauci, & prob. validissimis. Primo, quia Arist. 5. Met. tex. 20. distinguunt tresmodis relationib; primi modi rationes fundantur super unum, & multa, secundi modi super potentiam adiuvam, & passim, tertii modi super mensuram, & mensurabile, & illud præterim discrimen ponit inter relationes primi, & secundi modi ex una parte, & terci modi ex alia, ut notat Scot. 1. d. 31. qu. 2. §. Ad gaudiem, T. quod ille sine mutu, & mutuo extrema referuntur ad invicem per relationes reales hinc inde fundatas, vero non, sed unum extrema dicunt referri ad alij, quia illud ad ipsum, sed uno vel est relatio primi modi, quia in eo ponuntur omnes relationes aquiparantes, qui faciliter eodem nomine nominantur, ut simili simili, quo etiam modus unionis extrema denominari solet, ut unitum unito unitum, vel versus est relatio secundi modi, quia informatio, quæ non est, nisi in uno forma ad subiectum, dividitur, fundatur super potentiam informantis, & qualitatibus formæ, unio vero, quæ se tenet ex parte materia, fundatur super potentiam passivam eiusdem, & nullo

modo potest reduci ad tertium modum, ergo unio erit relatio mutua in utroque extremo. Et plane ita dicendum est in vera Philosophia, talis enim est harum relationum natura, quod si extrema mitata reperiunt, & potentialia, statim in eis infurgit mutua relatio, unum ad aliud reciprocè referens formaliter, & intrinsecè, & hinc est, quod aucter Verbum; & natum a summam uno relationis mutua non intercedit, ut notat Scot. cit. 3. d. 1. qu. 1. quia scilicet Verbum non est potentialis, & inibi cuncta capax relationis novæ, ergo cum in proprio utrumque extremon, tam scilicet materia, quæ forma sunt limitata, & nove relationis capacia, non videtur ratio, cur in eis non germinandus unio modus.

115 Secundo, nulli est implicatio in hoc, quod materia fundatur propriam unionem ad formam, & è converto, nec nulla superflua, sicut etiam est, ut formam dicatur extrinsecè illi unita, vel è contra, non tam unita scilicet ad hoc, ut dicatur unita intrinsecè. Refut. Ruvius cit. quod unio, quamvis sit in uno extremo subiectivæ, tamen est in altero terminativo, non folius extrinsecè, ut vobis est in obiectu, sed intrinsecè, non quidem per infusionem, sed per adhesionem, sicut ad illa est in termino, subiectivæ in natura, & punctum in partibus continui, quæ ratione etiam inquietuunt, quod unio hypothatica intrinsecè attinet Verbum per adhæsionem, & quod idem Verbum debet dici intrinsecè unitus, nat ure asumptus, & non tantum extrinsecè quam respondens etiam admittunt Hert. & Amic. cit. etiæ nobiscum sentientes, unde & fatentur, ratione hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Amic.) neque debet esse intrinsecè unita, nam extrinsecè unitio non potest constitui unitio per se, nec dare denominationem substantiale subiectu, sed denominatiom, quia non hinc sumptum ex determinatione non valere, nam aliqui terminatio intrinsecè attinet terminum attachmentis, & inquietuunt, ita contingere in unione hypothatica, nam Verbum est terminus unionis hypothatica (ait Hertard.) & cum illa componit intrinsecè unitum humanum, quod non est Verbo extrinsecè denominatio, sicut est illa vobis; & cum ex Verbo, & humanitate fit una per se natura (est Am

sit perficiantur, id autem fieri nequeat, nisi per receptionem aliquius perfectionis, quam separare caret, & hoc esse nequeat, nisi peculiaris cuiuslibet ad alterum unio in toto, cum enim sint comparates essentialiter imperfectae, ordinantur ad propriam perfectionem, atque adeo unitur, ut media unio perficiatur in toto. At talis perfectio haberi nequit in partibus, nisi subiectando unionem, & sola terminatio non sufficit, nam omnis perfectio sit ex aliqua additione, sed mera terminatio nihil addit terminatio, hinc visio perfecti potentiali videtur, non obiectum, quod est terminatus, hypostatico unio perfecti naturam, non Verbum, ergo ut si comparates recipientiam novam perfectionem, quam exceptant ex constitutione totius, oportet singula aliquid in se recipere, quod prius non habebant, & id ex parte forme praesertim aliud ponit nequeat, quam intrinsecus unio ad materiam.

Relp. Averla, in partibus quando conficiuntur totum, non aliud perfectio, & immutatum ponit debere, quam illam, quam necessaria est ad constitutionem totius, & que infertur ex vi ipsius compositionis, & ex ratione concordantium parium; ex parte autem forma, ut hoc solum sufficit, quod est novo recipiatur in materia, in qua prius non erat, & hoc sufficienter habetur per terminacionem unionis, que est in materia, & per hoc praecepit fructu omninatione, quis recipiatur in ipsa forma, vere formaliter se habet, ac si non recuperetur in materia, & qui in altero se habet intrinsecus, non in ratione partes materialis, & subiectivae, sed formalis, & hanc recipere in parte subiectiva aliquid de novo, est mutari, ita patitur de novo recipi in aliquo, est mutari, & si quis, non nolit appellare mutationem, facit questionem de nomine, non dicimus, non aliud mutationem requiri in forma, nisi hoc, quod est recipi in materia.

Sed haec relp. explogia manet in praecedenti argumento, ubi ostensum est, quod in calvo, quo forma praesentem uniret materia, tunc illi uniret proflus immutata, & in ratione subiecti, quia nihil in se recipetur de novo, & in ratione termini, quia non transiret de non esse ad esse, & plane aliud modis excogitari non posse, quo aliquid mutetur in ratione termini praesice, nisi hic transitus de non esse ad esse. Accedit, quod unum terminare ad aliud, vel secundum suam efficiat intrinsecus immutatum illud, vel non, si prius, ergo etiam Verbum immutatur; si secundum, ergo non immutatur forma in compagno. Et si dicatur immutare terminum, quando est mutationis capax, quod Verbo non convenit, sed forma, tunc nos dicimus, Verbum nec est capax terminations, quia incapax effectus formalis est etiam incapax formae, ergo sic secundus formalis terminations unionis est immutare terminum, quem attigit, & Verbum est incapax talis mutationis, est quoque incapax terminations. Denique si Averla concedit, partes in constitutione totius immutari debere, quantum sufficit ad concursum utriusque, & compositionem totius, sane cogitur concedere, formam perfecti de novo, & immutari, aliquid in se recipiendo, quia partes uniuersitatem in toto, ut unita in illo participent perfectionem compositum, quare cum uniuersitatem non comparates essentialiter imperfectae, debet utriusque aliquis immutato, & additione nova perfectionis: at Verbum non unitar naturam, ut perficiatur, sed potius ut perficiatur, & singula partes concurredunt ut causa ad constitutionem compositum, & non ut habeant rationem termini. Denique non valet in omnibus a Divinis ad humanam arguer, quia Deus ab omnium mutationem potest aliud immediata prestatre, quod nequissima creatura, unde Verbum est tantum nobile, ut terminus, non ut subiectum. Ad 2. dicimus, aliam omnino esse rationem unionis essentiali, & integrali, quae enim essentialiter uniuersit, immediate uniuersit inter se, que vere integraliter uniuersit, ut partes tabule, & lineae, non uniuersit immediate ad invicem, sed uniuersit in aliquo tertio, qui tanquam termino communis copulari dicitur, ut docet Arist. in Prädicatione.

Solum vir rationes aduersae.

221 In oppositum obicitur primū fundamentum Adversario, ut nescius duorum, ergo una sufficit ad uniuersitatem materialis, & formam, nam vel per unionem, quo est in materia, & terminatur ad formam, forma est ipsa materia, vel non, si prius, ergo aliis superfluit, si secundum, ergo nequa materia est unita forma, quod est contra suppositionem. Nec responderemus, ut formam in tali calvo esse unitam materia, extrinsecus tantum, non intrinsecus. Tunc quia partes uniuersit per unam unionem sunt intrinsecus, & ex vi taliis unionis ambo sunt in compagno. Tunc quia etiam si unio est in parte subiectiva, & in altera terminativa, tamen non est in termino extrinsecus sicut vel visio in parte, sed intrinsecus illum attigit, ut generatio terminum, quia hanc attinctoriam unionis ex sua intrinsecis ratione perit indistinctum termini attigit, & ordinatur ad verum unum. Nec item responderemus, ut tali calvo sumi unita materia sine illa sunt mutationes, quod naturaliter fieri nequeat; non valet, quia licet terminatio in re-incapaci mutationis, & perfectionis non faciat intrinsecam mutationem in ea, & novam perfectionem addat, tamen in termino capaci, sicut est forma, facit mutationem, & novam addit perfectionem. Nec demus responderemus, ut in calvo unionem esse nescium materiam, & formam, uniuersitatem, & subiectivam, alterius terminative formam, & ad compositionem requiri nexus, utrinque formaliter; non valet, quia hanc est petitio principii, & id est, quod probat argumentum, sufficeret ad confirmationem compotiti, quod una pars sit altera unita formaliter, & hanc illi terminative formam.

Relp. hoc argumentum retundit in relationibus similitudinis, equalitatis, &c. ut deducitum est in quarta ratione, unde ficut Adversarius admittentes relations praedicamentales, responderemus ad argumentum istud, factum de similitudine, & equalitate, sic & nos respondemus ad idem, factum de unione, dicimus igitur,

per unam unionem duo connecti, sed unum intrinsecum, & aliud extrinsecum solum, ad constitutionem autem compotiti; tam materia, quam forma, debent intrinsecum uniri, quia utrumque extreum natum est ad alterum referri relatione reali, & sic perfectionem, atque adeo unitum, ut media unio perficiatur in toto. At talis perfectio haberi nequit in partibus, nisi subiectando unionem, & sola terminatio non sufficit, nam omnis perfectio sit ex aliqua additione, sed mera terminatio nihil addit termino, hinc visio perfecti potentiali videtur, non obiectum, quod est terminatus, hypostatico unio perfecti naturam, non Verbum, ergo ut si comparates recipientiam novam perfectionem, quam exceptant ex constitutione totius, oportet singula aliquid in se recipere, quod prius non habebant, & id ex parte forme praesertim aliud ponit nequeat, quam intrinsecus unio ad materiam.

Relp. Averla, in partibus quando conficiuntur totum, non aliud perfectio, & immutatum ponit debere, quam illam, quam necessaria est ad constitutionem totius, & que infertur ex vi ipsius compositionis, & ex ratione concordantium parium; ex parte autem forma, ut hoc solum sufficit, quod est novo recipiatur in materia, in qua prius non erat, & hoc sufficienter habetur per terminacionem unionis, que est in materia, & per hoc praecepit fructu omninatione, quis recipiatur in ipsa forma, vere formaliter se habet, ac si non recuperetur in materia, & qui in altero se habet intrinsecus, non in ratione partes materialis, & subiectivae, sed formalis, & hanc recipere in parte subiectiva aliquid de novo, est mutari, ita patitur de novo recipi in aliquo, est mutari, & si quis, non nolit appellare mutationem, facit questionem de nomine, non dicimus, non aliud mutationem requiri in forma, nisi hoc, quod est recipi in materia.

Denique dicimus, per unam unionem ambò extrema esse unita, sed non ambo formaliter, quod tamem necessarium est in constitutione totius, & que recipiatur in ipsa forma, vere formaliter se habet, ac si non recuperetur in materia, & qui in altero se habet intrinsecus, non in ratione partes materialis, & subiectivae, sed formalis, & hanc recipere in parte subiectiva aliquid de novo, est mutari, ita patitur de novo recipi in aliquo, est mutari, & si quis, non nolit appellare mutationem, facit questionem de nomine, non dicimus, non aliud mutationem requiri in forma, nisi hoc, quod est recipi in materia.

Sed haec relp. explogia manet in praecedenti argumento, ubi ostensum est, quod in calvo, quo forma praesentem uniret materia, tunc illi uniret proflus immutata, & in ratione subiecti, quia nihil in se recipetur de novo, & in ratione termini, quia non transiret de non esse ad esse, & plane aliud modis excogitari non posse, quo aliquid mutetur in ratione termini praesice, nisi hic transitus de non esse ad esse. Accedit, quod unum terminare ad aliud, vel secundum suam efficiat intrinsecus immutatum illud, vel non, si prius, ergo etiam Verbum immutatur; si secundum, ergo non immutatur forma in compagno. Et si dicatur immutare terminum, quando est mutationis capax, quod Verbo non convenit, sed forma, tunc nos dicimus, Verbum nec est capax terminations, quia incapax effectus formalis est etiam incapax formae, ergo sic secundus formalis terminations unionis est immutare terminum, quem attigit, & Verbum est incapax talis mutationis, est quoque incapax terminations. Denique si Averla concedit, partes in constitutione totius immutari debere, quantum sufficit ad concursum utriusque, & compositionem totius, sane cogitur concedere, formam perfecti de novo, & immutari, aliquid in se recipiendo, quia partes uniuersitatem in toto, ut unita in illo participent perfectionem compotiti, quare cum uniuersitatem non comparates essentialiter imperfectae, debet utriusque aliquis immutato, & additione nova perfectionis: at Verbum non unitar naturam, ut perficiatur, sed potius ut perficiatur, & singula partes concurredunt ut causa ad constitutionem compotiti, & non ut habeant rationem termini. Denique non valet in omnibus a Divinis ad humanam arguer, quia Deus ab omnium mutationem potest aliud immediata prestatre, quod nequissima creatura, unde Verbum est tantum nobile, ut terminus, non ut subiectum. Ad 2. dicimus, aliam omnino esse rationem unionis essentiali, & integrali, quae enim essentialiter uniuersit, immediate uniuersit inter se, que vere integraliter uniuersit, ut partes tabule, & lineae, non uniuersit immediate ad invicem, sed uniuersit in aliquo tertio, qui tanquam termino communis copulari dicitur, ut docet Arist. in Prädicatione.

Relp. ad 1. materialis ratione uniri materiali, ut subiectum, & intrinsecum, formam vero extrinsecum solum, ut terminus, unde necessaria est alia unio, quia forma subiectiva & intrinsecus uniuersit materia, & id est necessaria est duplex unio, non ad uniuersitum quodcumque partes, sicut non requiriunt duplex similitudinem ad aliam quodcumque extrema, sed requirunt duplex similitudinem ad hanc, ut partes uniuersit modo physico, nempe informativae, & recipiuntur, ut ambo uniuersit intrinseci, & ut ambo compotiti constituant cum aliqua via mutatione. Ex quo patet, informatio activa, & passiva realiter distinguunt, si utraque formaliter accipiantur, & intrinseci, sed si una accipiantur formaliter, & altera terminativa, ita esse possunt eadem unio, quia non extrema denominant activae, denominatione intrinseci, & alterum, passiva, denominatione extrinseci, sicut eadem est viro, qui intrinsecus denominat oculum viidentem activem, & parvum vi passivum. Ad 2. in relativis mutuus ob dependentiam unius ab aliis, una relatio nequit ab alia separari, seu una destruit, sed ex illa inseparabiliter non bene deducitur, aliqui conclusi posset, paternitatem esse eadem cum filiatione. Ad 3. retrorqueri potest argumentum, in aliis relationibus sequitur pars, tum in ipsam unionem, quae & si una, & secundum ponat inter extra ab Adversarii realiter, ac entitative, tamen ex hoc, quod materialiter attigit, sub ratione potentiae, & formam sub ratione actus, distinguunt receptionem, & informationem ratione, & tunc urgenter posse argumentum, in concepta receptione sola, non concepta informatione, habeatur compotiti, nec est, & ita argumentum urgebit etiam distinctionem rationis; Admissa igitur possibiliter calus, dictum, extreme manere adhuc unita, & compotiti constitutum, sed non eodem modo, sicut prius, prius enim ambo erant unita intrinseci, & subiectivi, & ambo participantes communem pertinenteles totius, sed in calvo manent unita, alterum ut subiectum, alterum ut terminus, alterum intrinseci, alterum extreum, & compotiti non constitutur cum mutatione, & per definitione utriusque extremi, ut naturaliter constitutur.

222 Quinto: Tandem non videatur in homine huc duplex unus

formale, & relativum, non materiale, & absolutum, & id est non concludit argumentum, & hoc ipsum ostendit exemplum quantitatibus Averla ad duum respectu albedini, quantitas enim interstant, & qualitatem mediat in ratione subiecti, sed unio non mediata intratione subiecti, sed in ratione mediis relativi, quo forma denominatur formaliter unita.

223 Tertio obicitur ex Ruelio, quia si tota unio ex parte anima va-riatur, neque secundum, ergo & tota compotita, atque ita homo toties videretur variari, & relurgere, quoties ipsa unio variatur ex additione, vel subtractione partum corporis.

Relp. negando allumpnum, ad primam probat, dicimus, hominem sufficienter dici alium hominem generare, sed quia introducit formam mixta, ad quam necessarij sequitur anima infusa, & si nulla attingeret unionem anima cum corpore, adhuc tamem salvatur, quod posuit arringere unionem materialem, quae se tenet ex parte corporis, imo multi contendunt, ratione anima posse efficiere unionem spiritualem in alia anima, de quo in lib. de Anima. Ad alteram probat, dicimus, non esse unicam unionem, quia anima individuiter unitur corpori, sed tot sunt uniones, quod partes corporis proportionales, in vivis quidem ex parte subiecti, dividibilis vero ex parte terminorum, ea enim ratione, quia sunt dividibilis, ex parte subiecti, sunt singulae in toto subiecto, atque ita totam animam ponunt in singulis partibus corporis, ea vero ratione, quia sunt plures, & ex parte termini dividibilis, seminari, quod remaneat unio, quia anima informat corpus, etiam si defractur unio, qui informans manum, & in intentione, & accretione nova uno generatur in anima ad novam partem corporis terminata, ut fuis in lib. de Gen. & Cor. dif. 8.

Quæstio XI.

In materia, & forma unita constituant ens per se unum, in quo maneat secundum proprias entitates;

224 Quartu: Circa primam questi partem nulla est inter Philosophos, que dicunt materializatio, recipit formam, ergo per ipsam formam recipitur, & materialiter informat, quia materialiter est per se potentia, forma per se actus, ut profecto docuit Aristoteles in Antex. 7.5. Met. text. 7.6. Met. tex. 47. Met. tex. 48. & Met. tex. 15. quam ventatam capet etiam Scot. repetit pluribus in locis 2. d. 12. quæst. 1. D. 3. d. 2. quæst. 2. sub E. & d. 22. qu. un. sub B. & 4. d. 11. qu. 3. sub Y. & alibi: dubitatur solum, quo sensu intelligi debeat hanc ratio a priori, cur ex materia, & forma fiat per se unum, non ita ex subiecto, & accidente, quia nimis illa sunt per se potentia, & per se actus, ita per accidentis potentia, & per accidentis actus, & sunt varijs modis dicendi, quos infra referemus.

Circa alteram questi partem, an scilicet materia, & forma unitate maneat secundum proprias entitates in communis constitutio, to, i. olim inter Scotianos esse videatur, nam inter omnes Pater Faber singulariter habuit opinionem, scilicet in lib. Phil. Theor. 21. cap. 3. & 4. & in 3. dif. 9. cap. 3. & aug. 7. Met. dif. 22. opinatus est, partes unitas dum compotitum constituant, in tertiam entitatem omnino pertinat, ita amittentes proprias entitates, fiant penitus illud tertium, quod ab ipsis in tertiam entitatem translati nulla ratione realiter distinguuntur, quem dicendi modum resulit, & rejectat Baillolius, d. 12. quæst. 1. art. 1. ut quorundam Antiquorum Theologorum, qui dixerunt, materialiter praestimunt in generatione, transmutari in toto, in quo referuntur entitas materialiter nobilis, & perfecti, quam in se ipsa, & id est materialiter primam sic transire dicebant in generatione, quod non penitus corrumperetur, ut habebat tamen esse nobilis, & perfecti, quod erat esse compotiti; idque explicabat exemplo patris, quia dimensiones patris transmutabiles sunt in figuram, sic quod non sunt nisi figura ipsa post transmutationem.

Plano huc est ipsissima Fabri sententia, nam si bene legatur loc. cit. neg. ipso vult, partes ita verti in toto, quod nullo modo maneat in ipso, fed tantum vult, quod non maneat secundum esse videatur, nam inter omnes Pater Faber singulariter habuit opinionem, scilicet in lib. Phil. Theor. 21. cap. 3. & 4. & in 3. dif. 9. cap. 3. & aug. 7. Met. dif. 22. opinatus est, partes unitas dum compotitum constituant, in tertiam entitatem omnino pertinat, ita amittentes proprias entitates, fiant penitus illud tertium, quod ab ipsis in tertiam entitatem translati nulla ratione realiter distinguuntur, quem dicendi modum resulit, & rejectat Baillolius, d. 12. quæst. 1. art. 1. ut quorundam Antiquorum Theologorum, qui dixerunt, materialiter praestimunt in generatione, transmutari in toto, in quo referuntur entitas materialiter nobilis, & perfecti, quam in se ipsa, & id est materialiter primam sic transire dicebant in generatione, quod non penitus corrumperetur, ut habebat tamen esse nobilis, & perfecti, quod erat esse compotiti; idque explicabat exemplo patris, quia dimensiones patris transmutabiles sunt in figuram, sic quod non sunt nisi figura ipsa post transmutationem.

Plano huc est ipsissima Fabri sententia, nam si bene legatur loc.